

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/151/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314202943
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8314202943.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PRO CIVITAS, s.r.o., IČO: 35940875, Astrová 2/A, Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., IČO: 35940875, Karpatská 18, Bratislava proti žalovaným v 1. rade: U. E., bytom M. XXX, v 2. rade: Y. E., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX, zast. advokátkou JUDr. Martinou Gecákovou, Třebíčska 12, Humenné, v 3. rade: Y. E., bytom M. XXX a v 4. rade R. E., bytom M. XXX, o návrhu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15C/9/2013, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné z 16.4.2014, č.k. 21C 36/2014-33 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým uznesením povolil obnovu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15C/9/2013. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy súdneho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 279,64 Eur na účet jeho právneho zástupcu a to v lehote 3 dní.

Rozhodnutie odôvodnil v zmysle ust. §§ 228 ods. 1, 2, 3, 230 ods. 1, 2, 232 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) cit.: „Z vykonaného dokazovania súdu jednoznačne vyplynul záver o dôvodnosti návrhu žalobcu na podanie obnovy konania. Súd má v danom prípade za to, že sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania a to podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. Súd sa v prvom rade zaoberal zachovaním lehoty na podanie obnovy konania a dospel k záveru, že lehota je zachovaná v zmysle § 230 ods. 2 písm. e) O.s.p. Následne sa súd zaoberal dôvodmi podania návrhu na obnovu konania. V tomto smere je potrebné konštatovať, že žalobcom podaný návrh na obnovu konania je prípustný a zároveň má súd za to, že v pôvodnom konaní ide o spotrebiteľskú vec, v ktorej vystupoval ako spotrebiteľ právny predchodca žalobcu (otec žalobcu neb. R. E.) a následne teda postavenie spotrebiteľa prináleží aj jeho právnenmu nástupcovi - žalobcovi. Nakoľko v pôvodnom konaní nebola vysporiadaná otázka aplikácie judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a európskeho práva (vyššie uvedených rozhodnutí Súdneho dvora) s následnou aplikáciou ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, súd návrhu na obnovu konania vyhovel a povolil obnovu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15C/9/2013.

Z rozhodnutí Súdneho dvora - rozhodnutia č.C-240/98 až C-244/98 a zo smernice Rady EÚ o ochrane spotrebiteľov č.91/13//EHS vyplýva, že súd v spotrebiteľských sporoch musí ex offio aj bez námietok účastníkov posudzovať, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a teda musí skúmať aj výšku a opodstatnenosť výšky odplaty za úver, t.j. aj výšku úrokov z omeškania. Pritom je potrebné brať do úvahy aj priemerné úrokové sadzby za obdobné úvery v danom čase a mieste a dohodu o úrokoch posudzovať aj vzhľadom na ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach (§ 53 OZ), respektíve jej súlad alebo nesúlad s dobrými mravmi (§ 3 OZ).

Tieto skutočnosti v pôvodnom konaní skúmané neboli a preto sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania. V tomto konaní o povolení obnovy súd len skúma, či sú alebo nie splnené podmienky na povolenie obnovy konania, no nemôže tu vykonávať dokazovanie podľa vyššie uvedeného.“

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných procesných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy. Vecná nesprávnosť rozsudku nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania. Rozhodnutie prvostupňového súdu považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

V prvom rade odvolací súd dáva do pozornosti, že v prípade konania o obnovu konania je potrebné označovať účastníkov tak, ako boli označení v konaní, o obnovu ktorého sa návrhom žiada. Nesprávne označenie účastníkov konania však v žiadnom prípade nezakladá dôvod pre zrušenie napadnutého uznesenia.

Podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev,

Návrh na obnovu konania je koncipovaný ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý slúži k tomu, aby mohla byť znovu prejednaná vec už právoplatne skončená, a to za zákonom stanovených podmienok.

Obnova konania môže byť podaná len proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je zo zákona vylúčená. Zásadne možno návrhom na obnovu konania napadnúť každý právoplatný rozsudok súdu, ak sú splnené zákonné predpoklady.

Konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (iudicium rescindens) súd skúma, či je obnova konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (iudicium rescissorium) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Jedným z predpokladov procesnej prípustnosti návrhu na obnovu konania, na ktoré sa zameriava súd v prvej z uvedených fáz, je medziiným existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré ten, kto navrhuje obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. a) O.s.p.), a ďalej možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. b) O.s.p.). V oboch prípadoch je procesná prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že sa v pôvodnom konaní nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, prípadne že sa nemohli vykonať dôkazy. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a na splnenie svojej dôkaznej povinnosti v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p., avšak ich v pôvodnom konaní nepoužil.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 15C 9/2013-44 bol vydaný dňa 28.5.2013. Dňa 15.8.2013 nadobudol právoplatnosť. Vykonateľnosť nadobudol dňa 20.8.2013.

Žalovaný v 2. rade v podanom návrhu na obnovu konania argumentuje tým, že Okresný súd Humenné neposúdil, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, nezaoberal sa výškou úroku z úveru. Priznaný bol úrok z úveru vo výške 23% p.a. a priemerná úroková miera v bankách v čase poskytnutia úveru predstavovala 13,29 % p.a.

Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženosti ustanovení spotrebiteľských zmlúv. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že sa nevyľúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky, na ktoré odporca v podanom návrhu na obnovu konania poukazuje.

„Podľa ustálenej judikatúry, v prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva pre príslušnú oblasť je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť procesné podmienky, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Spoločenstva podľa zásady procesnej autonómie členských štátov pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada rovnocennosti), a že nespôsobujú faktickú nemožnosť alebo nadmerné sťaženie výkonu práv priznaných právnym poriadkom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudky zo 16. mája 2000, Preston a i., C-78/98, Zb. s. I-3201, bod 31, a z 19. septembra 2006, i-21Germany a Arcor, C-392/04 a C-422/04, Zb. s. I-8559, bod 57).“ (bod 24 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-165/08 Mostaza Claro)

„V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“ (bod 61 rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C- 429/05 Rampion Godard)

„Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý konštatoval ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, nemusí na to, aby mohol vyvodiť dôsledky tohto konštatovania, čakať, či spotrebiteľ, informovaný o svojich právach, navrhne, aby uvedená podmienka bola zrušená. V každom prípade zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmania ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel stanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy.“ (Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-472/11 Banif Plus Bank).

„Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je článok 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a užívateľov a ďalších doplňujúcich zákonov (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) zo 16. novembra 2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.“ (Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino).

Cieľom povolenia obnovy konania je snaha o vylúčenie zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplnenie cieľa čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“. Priemerný spotrebiteľ sa spravidla ťažko orientuje v zložitých zmluvných vzťahoch a nedokáže poukázať na neprijateľné zmluvné podmienky.

Okresný súd Humenné v konaní, o obnovu ktorého sa žalovaný domáha, postupoval v rozpore judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, nakoľko ex offio nezbavil žalovaných ako spotrebiteľov neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve, z ktorej si žalobca svoj nárok uplatnil.

Existencia rozhodnutí SDEC vo veci C-240 až 244/98 predstavuje dôvod obnovy konania a zohľadnenie takéhoto rozhodnutia môže privodiť pre spotrebiteľa priaznivejšie rozhodnutie (bez povinnosti plniť z neprijateľných podmienok). Preto boli splnené podmienky na potvrdenie uznesenia (§ 219 O.s.p.).

Okruh nekalých obchodných praktík a neprijateľných zmluvných podmienok nie je uzavretý. Zmyslom a účelom úverovosti (ratio legis) je poskytnúť spotrebiteľovi úver bez neprimeraného finančného zaťaženia.

Poplatky a uplatnené úroky budú podrobené súdnej kontrole podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 109/2012), teda ide o stav indikujúci možnosť priaznivejšieho rozhodnutia pre navrhovateľa obnovy konania. Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Nestačí odkaz na Všeobecné obchodné podmienky.

O trovách odvolacieho konania sa rozhodne v konaní o veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.